

Vergaderjaar 2024–2025

30 012

Leven Lang Leren

Nr. 160

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2025

De aangenomen motie van Yassini/Van der Molen (Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 186) vraagt om een evaluatie van het laatste project van de Ambachtsacademie (Leven lang Ontwikkelen via de Ambachtsacademie) na afronding van dit project. De eindverantwoording is in maart 2024 ontvangen en de subsidie is inmiddels afgerond. Met deze brief ontvangt u een evaluatie van de resultaten van het project.

Voor ik hieronder het project evalueer, verwijs ik naar de Kamerbrief van 13 april 2022 (Kamerstuk 30 012, nr. 143) waarin uw Kamer is geïnformeerd dat er binnen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geen mogelijkheden zijn om nogmaals publiek geld beschikbaar te stellen voor de activiteiten van de Ambachtsacademie.

Het projectplan van de Ambachtsacademie (Leven lang Ontwikkelen via de Ambachtsacademie) kende vijf doelen:

- per jaar worden gemiddeld 75 uitkeringsgerechtigden van 40 jaar of ouder opgeleid tot zelfstandig ondernemer in een kleinschalig ambacht
- ontwikkelen van nieuwe opleidingen
- doorontwikkelen van bestaande opleidingen
- het ontwikkelen van een validatiesysteem voor de opleidingen en de diploma's
- het borgen van het voortbestaan van de Ambachtsacademie zonder overheidsbijdragen

Lopende het project heeft de Ambachtsacademie in mei 2020 verzocht om een wijziging van de subsidiebeschikking en de leeftijdsgrens van 40 jaar te laten vervallen; die wens is gehonoreerd.

In de eindverantwoording geeft de Ambachtsacademie aan dat er drie factoren waren die het project flink hebben beïnvloed:

- het aantrekken van de arbeidsmarkt, waardoor kandidaten direct een baan konden vinden, zonder eerst een opleiding van 1,5 jaar te hoeven volgen

- corona, waardoor bedrijven soms moesten sluiten en het contact tussen leerling en opleider moeilijker was en
- de oorlog in Oekraïne en de daarop volgende energiecrisis.

Aannemelijk is dat deze omstandigheden inderdaad op één of andere manier invloed hebben gehad op het project en op de resultaten.

Niet al de vooraf geformuleerde doelen zijn bereikt. Zo is er wel verder gegaan met de doorontwikkeling van bestaande opleidingen, maar er zijn geen nieuwe opleidingen bijgekomen. De Ambachtsacademie geeft aan dat de onzekerheid over het voortbestaan van de Ambachtsacademie na afloop van de overheidssubsidie daar debet aan is. Verder is er alleen een begin gemaakt met het opzetten van een validatiesysteem.

De doelstelling om in drie jaar tijd 225 uitkeringsgerechtigden (gemiddeld 75 per jaar) op te leiden tot ondernemer in een kleinschalig ambacht, is niet gehaald. Weliswaar zijn er 227 uitkeringsgerechtigden met een traject gestart, maar 74 deelnemers zijn vroegtijdig gestopt. In totaal hebben 121 deelnemers een diploma behaald en er zijn 32 leerlingen die het traject zonder diploma hebben beëindigd, maar wel een baan hebben gevonden. Derhalve zijn er 153 deelnemers aan het werk gekomen.

Er is voor dit project € 3 miljoen begroot voor het opleiden van 225 studenten in drie jaar tijd. Het maximaal beschikbare projectbudget is besteed en er zijn nog extra kosten gemaakt, waarvoor de Ambachtsacademie elders financiering heeft gevonden. Er zijn uiteindelijk 121 deelnemers geslaagd; dat komt neer op € 24.793 subsidie per afgestudeerde leerling. Als de subsidiekosten worden toegerekend aan iedereen die een baan heeft gevonden, komt het bedrag gemiddeld op € 19.607 per deelnemer. Dit zijn de directe kosten. Hier komt bovenop dat deze leerlingen hun uitkering tijdens het volgen van de opleiding mochten behouden.

De resultaten wijken daarmee in negatieve zin af van het oorspronkelijke doel en de beoogde kosteneffectiviteit. Er zijn significant minder mensen uitgestroomd naar werk dan was beoogd, terwijl de kosten op het voorziene niveau uit zijn gekomen. Dit heeft tot gevolg dat de gemiddelde kosten per succesvol traject hoog uitvallen.

Het laatste projectdoel, het borgen van het voortbestaan van de Ambachtsacademie zonder overheidsbijdragen, is in dit project (nog) niet gerealiseerd. Momenteel is de Ambachtsacademie bezig om een financieel zelfvoorzienend bedrijfsmodel op te zetten met behulp van een eenmalige subsidie van het Ministerie van OCW (Kamerstuk 36 410 VIII, nr. 26). Daarmee blijft voorlopig de mogelijkheid bestaan voor de Ambachtsacademie om mensen op te leiden tot vakbekwaam ambachtelijk ondernemers in diverse ambachten. Daarnaast wijs ik u graag op mijn blijvende bredere inzet voor de ondersteuning van werkzoekende ouderen en omscholing.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Y.J. van Hijum